detuſt Krono- nink Lina-koliſt muud üllejänu, kui ennege üts ainus koolmeister nink mönne latſe.

Sis önſa keisri Alekſandri I. armo läbbi ſai wannaſt Krono- nink Lina-koliſt katte waſtſet koli üllesſäetus, Kimnaſium nink temma eenwalmistamiſe-kool, mes Kreiskolis kutſutas. 1804 ſel 15. Septembril ſai Kimnaſiumi-kool pühhendetus nink tõiſel päiwal alluſt temma ſiſſen oppetamine. Kolil es olle tol kõrral weel omma pärris majja, enge ſai üritu korterin petus. Täl es olle ſis ka ennamb kui 16 opjid, kea kolmen jaun ehk klaſſin ſaiwa jaetus nink 8 koolmeiſtre hoolde antus. Ent pea kaswi opjide arw häste ſurembas. 1805 ſai Kimnaſiumi tarwis ſe majja oſtetus, mes Wangi-hone wasta ſaiſap nink kelleſt meie pilt ütte kolka näüdap. Senna walmisteti koli kambrid nink anti koliõppetajile korterit. Seni kui 1814 ſai iks üts prohwesſer katte ajjaſtaja päle koli-üllekaejas nink holekandjas ſäetus; ent ſis ſai kool omma ſaiswat pääd, kedda Tirektoris nimmitetas. Eddimäne olli Roſenberger, üts oppetetu nink tark mees. Auſa wannamees ellap parhillake weel, ent 1839 ajjaſtajaſt ſani ei olle mees ennamb ammetin, wannauſe nink nõrkuſe pärraſt. 1820 ſai kool jälle parremba kõrra päle ſäetus. Koli oppetajide arw ſai ſurembas tettus nink opjide kolme jao ehk klaſſi päle ſäeti weel katte waſtſet klaſſi, — nink ni kui põllo ſaak ſurembas lät, kui põllomees wanna modo kolmenurme piddamiſe mannu ei jä, enge ennamb nurme ſäep, nida nakſi ka ſeſinnatſe katte waſtſe klaſſi ſäedmiſe pärran tundmiſe ſemen parrembide noorte innemiſte pään ſigginema. Tol kõrral olli jubba 92 opjat kolin nink ſaiwa 13 oppetajaſt oppatus.

1829 ſai poſtimajja wasta waſtne Kimnaſiumi kolitamiſe-majja üllestettus nink 1830 Septembrikuul pühhendetus. Keiſer olli ſe ſure majja ehhitamiſe-kullo kinknu. Majja ſiſſen om 6 ſuurt koli-

kammert, 1 ſuur Sali-kammer, kun eggal hommungul kik opja oppetajidega kokkotullewa hommungo-laulo laulma, ütte Piibli pätüki nink temma ſelletuſt kuuldma nink hommungo-palwuſt piddama. Sääl omma ka weel mönne mu kambre, kun koli-pärraliſe ramato (neid om ennamb 6000 tükki) nink mönne mu tarwiliko koliasja hoietas. Sen majjan om nüüd Jummala önnistamiſe nink kaitsmiſe al jubba 24 ajjaſtaiga ſanu kool kõrra-pärraſt petus. Ei olle ſõdda ſedda rahho-tööd riknu, ei olle katk oppetajid wai opjid lajjale pillanu nink keisri armohole al ei olle oppetajide üllespiddamiſe ei ka koli-ramatuide nink mu tarwiduste kullo mitte pudunu, enge ſawa egga ajjaſtaja 9000 hõbberubla ſe päle kullutetus. Nüüd oppetawa sääl 16 oppetajat 185 opjat. Jubba om ennamb 400 noort meeſt ſeſt koliſt Uniwerſiteti päle lännu nink om sääl tarwilikuid tundmiſi korjanu, et nemma kui kerriko-oppetaja wai tohtri wai kohtowannemba ka ſulle, armas küllamees, tulluliko ollesſe. Paljo muid om aptekris, kaupmehhis, wäepälikuis nink mõiſapiddajis ſanu nink tõiste tullus neid tundmiſi pruuknu, mes nemma Kimnaſiumin omma hennele korjanu. —

Ent mesſugguſt ſõame mõitet opjide man ärratetas nink kinnitetas kolin, ſedda wõit ſinna neiſt manitſuſiſt nätta, mes wanna auſa Roſenberger opjile and, kui temma waſtſid oppetajid koli ammeti päle ſäed. Temma üttel:

Eggaüts hoitko henda neide ſäeduste pärra nink piddago neid kallis omman ſõamen:

Pelja Jummalat, ſeſt Jummala-pelg om kige tarkuſe allustus.

Awwuſta eſſa nink emma, ſe om eddimäne ſäedus, kel towotuſt om antu, et ſinno käſſi peap häste käüma nink et ſinna peat kawwa ellama ma pääl.